

DE OVERASSELTSE TOPONIEMEN

Uit: Doctoraalscriptie André van Zuijlen (± 1960)

Nr.	Toponiem	Toelichting
1.	AAGT NETEN HOF, De (den acht neeten hōf)	Boerderij op de Valenberg bij de Zandberg. Deze boerderij behoorde aan het Weeshuis te Nijmegen. We hebben hier ws. te maken met een benoeming naar een persoon, die op een of andere manier in contact stond met dit weeshuis.
2.	BAKELAAR, De (den baakelaar)	1677: den Bakelaar (R.L. nr. 20b, blz. 54) Boerderij met bijbehorende grond in de kom van het dorp tegenover de R.K. Kerk. De plaatselijke uitspraak van de naam van deze oude boerderij bewijst duidelijk, dat we niet te doen hebben met een laar-naam, aangezien de uitspraak hiervan in dit geval –lor (cfr. Eikelaar –eikler) zou zijn. We hebben hier bakelaar (mnl. bakelaer) in de zin van "Laurierbes, laurierboom" (lat. Baca lauri). Aangezien bedoelde plant in onze streken erg zeldzaam is, lijkt het me geenszins uitgesloten dat de naam van deze boerderij ontleend is aan een vroeger familiewapen, waarop een dergelijke plant voorkwam.
3.	BEERSEKAMP, De (den béérsekamp)	1677: den Beersencamp (R.L. nr. 20b, blz. 55) Perc. weiland in het Worsums Broek. Ws. de familienaam van Beers, welke in het Archief der Geldersche Rekenkamer + de Lijst van Commissarissen, belast met het Beheer van het Geld. Domeinen enige malen genoemd wordt in verband met de boerderij de Heegt.
4.	BLOEMERSHOF, De (den bloemershōf)	1753: Blommershof (R.A. Recht. Arch. Overas., Prot. v. Bezw.) Boerderij op Worsum. Ook hier ws. een familienaam, nl. Bloemers. In de bekende leenakte van 1677 is op blz. 56 sprake van "het erf van sr. Bloemers tot Grave", welk erf blijkens verdere aanduidingen gelegen was op Worsum.
5.	BLOEMKAMP, De (den bloemkàmp)	1677: den Bloemencamp (R.L. nr. 20b, blz. 59) 1704: Bloemkamp (R.A. Recht. Arch. Overas., Prot. v. Bezw.) Perc. Uiterwaarde (weiland) bij de grens met Nederasselt. Deze naam wel gegeven i.v.b. het veelvuldig voorkomen van bloemen hier ter plaatse.
6.	BONENHOF, De (den bōnhōf)	Boerderij aan de Sint Waldrickweg in het noorden van het uitgestrekte bosgebied bij de grens met Hatert. Bonen- wijst op de producten, die de bewoners van deze boerderij voorheen kennelijk in grote hoeveelheden verbouwden. (Cfr. Veldnamen 66 en Roosendaal nr. 261-269).
7.	BOS, De (den bōs)	1719: op den Bosch (R.A. Recht. Arch. Overas., Prot. v. Bezw.) Perc. weiland op de uiterwaarde. We hebben hier weer een duidelijk voorbeeld, waarin bos een veldnaam is zonder dat er thans nog bomen op of bij het terrein aangetroffen worden (cfr. Veldnamen 26). Opvallend is in dit verband ook het gebruik van het lidwoord de (cfr. Opwijk, blz. 189).
8.	BOTERBOSJE, Het (et bōtterbuske)	Perc. weiland even ten zuiden van de Hoogstraat. In de reeds enkele malen aangehaalde leenakte uit 1677 wordt op blz. 54 dit perc. aangeduid met de naam "den Bottercamp". Botter-: hier wel overdrachtelijke benaming voor de in tegenstelling met de omringende percelen tamelijk vruchtbare bodemgesteldheid (cfr. Veldnamen 24/25). Uit de verandering van het tweede element van -camp in –bosje mogen we ws. concluderen, dat er rond dit perceel wat bomen groeide, wat gezien de bodemgesteldheid van de omringende percelen geenszins uitgesloten kan worden geacht.
9.	BOTERSNIJER, De (den bōttersnijer)	Ven in het bosgebied van Overasselt ten oosten van de weg naar Nijmegen. In het plaatselijk dialect is "bōttersnijer" libelle. Dit ven dus genoemd naar de daar talrijk voorkomende libellen.
10.	BREEZAAT, De (den brèèjzaot)	1718: op de Breezaad (R.A. Recht. Arch. Overas., Pr. v. Bezw.) 1729: den Breezaet (R.A. Recht. Arch. Overas., Pr. v. Bezw.)

		Strook grond op de Valenberg aan de rand van het bosgebied. Bree-(brèej-) behoort bij het bvnw. breed, dat vooral in het Oosten van het land als bree en brei voorkomt in toponiemen. Voor de verklaring van dit bree- (brèej-) lijkt me het geenszins uitgesloten te denken aan de betekenis, die dit bree later gekregen heeft, nl. slijkerige grond of strook grond langs een hang (cfr. Veldnamen 95/96 en vooral noot 46). Ook het tweede element is erg onzeker; ws. = mnl. sate (woning, woon- of ligplaats), wat dan o.a. zou kunnen blijken uit het feit, dat er in de leenakte van 1677 verschillende keren sprake is van een "havesaet".
11.	BROEK, Het (et broek)	Een uitgestrekt vrij laag gelegen gebied, voor het grootste deel bestaande uit weiland, in het westen van het dorp. Broek heeft hier evenals in beide vorige plaatsen overduidelijk de betekenis van "moeras, laag gelegen grond, waarvan de afwatering in vroegere tijd nogal wat te wensen overliet". Ter onderscheiding van het aangrenzend Broek onder Nederasselt en Lunen spreekt men officieel, zoals b.v. op de stafkaart ook van het Overasseltse Broek. Ter plaatse is dit "Het Broek" ter onderscheiding van het Heische en Worsumse Broek in het uiterste noorden, waarvan de ontginning uit latere tijd dateert.
12.	BROEKSE HOF, De (den broeksen hòf)	1720: den Broeksen Hof (R.A. Recht. Arch. Overas., Pr. v. Bezw.). Boerderij aan de rand van het Worsumse Broek.
13.	BROEKKAMPEN, De (de broekkampen)	Verzamelnaam voor een aantal aan elkaar gelegen weilanden vooraan in het Broek.
14.	BULENBOS, De (den buulenbósch)	1677: den Buelenboss (R.L. nr. 20b, blz. 55) Perc. bouwland met boomgaard bij de kom van het dorp ten noorden van de Valkstraat. Bulen-: gezien de lange klinker ws. eerder te denken aan mnl. buul/bule = bult dan aan bul = stier in het eerste geval komt m.i. dan ook de oorspronkelijke betekenis van -bos beter uit.
15.	DEL, De (den dèl)	1677: die Dell (R.L. nr. 20b, blz. 55) Perc. bouwland bij de boerderij de Molenberg. Del variant van dal met de specifieke betekenis van "kunstmatig afgegraven stuk grond" gezien de ligging bij de Molenberg. Over deze specifieke betekenis van del zie Perceelsnamen blz. 38.
16.	DENNENBERG, De (den dènnenbèrich)	Een kleine zanderige heuvel op Ewijk vlak bij de Schoonenburgseweg, welke vroeger begroeid was met dennen, maar waarop nu een huis staat.
17.	DIERVOORT, De Kleine (de kléenen diervòrt)	Een boerderijtje, dat gelegen is op de grens van het bosgebied en het Heische Broek in het uiterste noorden van Overasselt. Aan de overzijde van de weg naar Nijmegen op Haterts grondgebied echter ligt de eigenlijke "Diervoort". Uit de hierboven beschreven ligging is het wel zonder meer duidelijk, dat de betekenis van Diervoort is "doorwaadbare plaats voor dieren".
18.	DONDERBERG, De (den dónderbèrich)	1681: Den Donderberge (R.A. Recht. Arch. Overas. Pr. v. Bezw.) 1778: Den Kleyne Donderberg (R.A. Recht. Arch. Overas. Pr. v. Bezw.) Een heuvelrug met daarbij enige huizen en bouwland, welke soms ook onderscheiden wordt in de Grote en Kleine Donderberg en welke gelegen is in de buurtschap de Heide op de grens met Heumen. De verklaring voor deze naaam, die als zodanig ook voorkomt in Andelst, Elst, en Heteren (cfr. Perceelsnamen 34), moet wel gezocht worden in de bijgelovige mentaliteit, die vroeger zo kenmerkend was voor de gewone mensen.
19.	DONDERBERGWEG, De (den dónderbèrichwéch)	Nieuwe naam voor de weg, die door de Hei langs de Donderberg loopt en die sedert enige jaren verhard is.
20.	DRIESSELKAMP, De (den driesselekamp)	1685: den Driesselencamp (R.A. Recht. Arch. Overas., Pr. v. Bezw.) Perc. weiland op de uiterwaarde. Het meest voor de hand liggende lijkt me toch wel, dat we hier een samenstelling met een eigennaam hebben, welke eigennaam mogelijk een beetje verwaterd is. Om is Driesselle een samenstelling te zien van "dries = braakliggende grond" en "-lo = bos" lijkt me wat ver gezocht.
21.	DUBBELWAAI, De	1705: Dobbelway (R.A. Recht. Arch. Overas. Pr. v. Bezw.)

	(de dubbelwaaj)	1729: Dubbelwaey (R.A. Recht. Arch. Overas. Pr. v. Bezw.) Perc. Weiland op de uiterwaarde. Volgens een zegsman kwamen er in deze wei vroeger inderdaad twee erg laag gelegen stukken voor, die later geëgaliseerd zijn. Hieruit zullen we mogen opmaken dat dubbel = tweevoudig en dus in dit geval niet behoort bij dobbe, dat ongeveer synoniem is met het tweede element –waai, ook al is er in het Protocol van Bezwaar enige malen, zoals b.v. in 1705 sprake van Dobbelway. Enigszins merkwaardig is ook wel het gebruik van –waai, dat toch meestal betrekking heeft op een waterplas, die het gevolg is van een dijkdoorbraak; of waai een dialect. vorm bij weide is, zoals dat in de Bommelerwaard het geval is (cfr. Perceelsnamen 39), lijkt me voor het dialect van Overasselt hoogst onwaarschijnlijk. Uiteindelijk geloof ik, dat er bij deze naam enige woorden door elkaar gelopen zijn, zodat het al erg moeilijk is de oorspronkelijke betekenis te achterhalen. Voor dubbe/dobbe zie vooral Moerman 57/58.
22.	DUIFHUIS, Het (et duufhuus)	1677: het Duyfhuys (R.L. nr. 20b, blz. 54) Boerderij met bijbehorende grond op de Schoonenburg. Deze naam stamt uit de tijd, dat het houden van wilde duiven, die erg schadelijk waren voor de boer, aan bepaalde regels was gebonden. Bij deze boerderij is dus naar alle waarschijnlijkheid al vroeg een “duifhuis” geweest. (Cfr. Veldnamen 74/75 en Roosendaal blz. 53, waar op het ontbreken van de verbindingsklank wordt gewezen).
23.	DUISTER STRAATJE, Het (et duuster strötje)	Veldweggetje tussen Gartskampsestraat en Valkstraat. Duister heeft betrekking op het feit, dat deze weg te midden van de omringende percelen nauwelijks opvalt.
24.	DIJKKUILEN, De (de diekkuule)	1742: de Dijkkuilen (R.A. Recht. Arch. Overas., Pr. v. Bezw.) Enige tamelijk lage stroken grond langs de dijk, waarvan vroeger de bodem voor een deel werd afgegraven ten behoeve van de versterking van de dijk.
25.	EENDENVEN, Het ('t éndevén)	Een klein ven in het bosgebied ten westen van de Sint Waldrickweg. Benaming naar de er in voorkomende vogels.
26.	EGELSMORTEl, De (den eegelsmòrtel)	Boerderij met bijbehorende bouw- en weiland aan de zuidelijke rand van het bosgebied tussen Wetering en Loksheuvelssegweg. In zijn boek “Das Cistercienserinnen-Kloster Grafenthal oder Vallis comitis zu Asperden”, geeft Dr. R. Scholten op blz. 234 enige uittreksels van akten, die betrekking hebben op dit stuk grond, dat in 1411 aan het klooster Grafenthal verkocht werd en dat reeds in 1318 bekend stond onder de naam “Egelmorter”. Egel- = bloedzuiger; aangezien dit dier in vroegere tijd van erg groot belang was voor de geneeskunde treffen we het herhaaldelijk in allerlei vormen aan in toponiemen (cfr. Veldnamen 73 en Moerman 61). -mortel met daarnaast de vorm mortar- (r-l dissimilatie) heeft hier gezien ook de ligging van de Wetering, die er blijkens de aangehaalde plaats uit 1318 al was, de oorspr. betekenis van “drassige grond, moeras” (cfr. H.C.T.D. VI, 33)
27.	EIKELAAR, De (den eikler)	Stuk weiland ten noorden van Worsum aan de grens met Heumen. Op blz. 235 van zijn hierboven genoemd boek geeft Dr. Scholten een uittreksel van een akte uit 1333, waarin o.a. melding wordt gemaakt van de verkoop aan de abdij van een stuk land “Kempen bei Ekelar” genaamd. Eikelaar = bos met eikebomen, waar men hout mocht halen; dit ontbossen had tot gevolg dat men de grond al vroeg als weiland ging gebruiken (cfr. Praeg. Elem. 19 en Perceelsnamen 27/28).
28.	EIKELAARSESTRAAT, De (de eiklersestraat)	Nieuwe naam voor de verharde weg, die ten westen van de Eikelaar loopt en die zich verder in de richting van de kom van het dorp voortzet als Garstkampsestraat
29.	EIKELenkAMP, De (den eikelenkamp)	1677: den Eyckelenkamp (R.L. nr. 20b, blz. 56) Perc. weiland ten oosten van de Ned. Herv. Kerk. Enigszins merkwaardig is wel de meervoudsvorm eikelen ws. ter wille van de welluidendheid? Eikels werden vroeger veel gebruikt als veevoeder, vandaar de

		naam waarschijnlijk.
30.	ELZENKAMP, De (den èlzenkamp)	1677: den Elsecamp (R.L. nr. 20b, blz. 59) Perc. bouw- en weiland onder Schoonenburg aan de Schoonenburgseweg. Elzen- mv. bij els, naam van een boomsoort; het lijkt me onwaarschijnlijk te denken aan een persoonsnaam.
31.	EWIJK (éwwek)	1318: Ewijk (Dr. Scholten, blz. 234) 1677: Ewijck (R.L. nr. 20b, blz. 54) Buurtschap in het zuiden van het dorp tussen de rivier de Maas en de kom van het dorp. Het ligt natuurlijk voor de hand, dat we bij de verklaring van de naam van deze buurtschap naar een overeenkomst zoeken met de gelijknamige plaats aan de Waal bij Nijmegen, die in 855 al voorkomt als Ewuic en waarvan M. Schönfeld laatstelijk veronderstelde, dat we hier te doen hebben met een handelsplaats (-wijk!) langs een rivier (E-10). Vgl. Mag. Opstellen, blz. 28/29. Uit vondsten die op Ewijk gedaan zijn, maar die jammer genoeg nog niet officieel gedetermineerd zijn, blijkt dat hier al vroeg bewoning is geweest en dat de naam ws. al erg oud is. Vooral om de ligging aan de Maas (E- = water) zou ik voor –wijk vooral willen denken aan de betekenis “inham” of “handelsplaats” en niet zozeer aan die van “deel van een stad of dorp”. Zie over dit –wijkprobleem ook Hoofdstuk VI.
32.	EWIJKSE HOF, De (den éwweksen hōf)	1697: den Ewickxen Hoff (R.A. Recht. Arch. Overas., Pr. v. Bezw.) Ook Dr. Scholten vermeldt deze boerderij als “Der Hof zu Ewijk” welke in 1545 verkocht werd. Boerderij met bijbehorend bouw- en weiland op Ewijk vlak bij de dijk. Uit het feit, dat er al tamelijk vroeg sprake is van deze naam alsook van de Heische Hof en Worsumse Hof, mogen we naar alle waarschijnlijkheid concluderen, dat deze verschillende hoven aanvankelijk fungeerden als het middelpunt van de betreffende buurtschappen en als zodanig zijn ontstaan uit ontginningswerk, dat verricht werd door de monniken van de abdij St. Waldrick (cfr. Moerman 101 en perceelsnamen 30-32, waar een engszins andere theorie wordt verkondigd).
33.	EWIJKSEWEG, De (den éwweksewéch)	Nieuwe naam voor een verharde weg, die vanaf de Schoonenburgseweg dwars over Ewijk loopt.
34.	FIKKERIJ, De (de fikkerij)	Perc. weiland vooraan in het Broek. Fikkerij vervorming van Vicarie (cfr. Veldnamen 143, noot 121 en Moerman 66). Uit de hier reeds meerde malen aangehaalde akte uit 1677 blijkt dat er destijds nog vicarij goederen waren; zo bezat de havesaet Sleeberg nog het “recht van collacie van de vicarie van ons lief Fraw altaer tot Overasselt” (blz. 55).
35.	GAASSELT, De (de gòsselt)	1677: de Gaesselt (R.L. nr. 20b, blz. 57) Boerderij met bijbehorend bouw- en weiland in het Broek bij de grens met Nederasselt. Deze naam valt uiteen in de delen: Gaas(s) + -e- + -l- (uit lo) + paragogische –t; gaas- met uitval van –r- uit gaars = slijk?. Cfr. 't Gaersbroeck (Noorderwijk nr. 302).
36.	GAASSELSENDAM, De (de gòsseltsendam)	1677: Gaesseltse Straet (R.L. nr. 20b, blz. 58) Veldweg naar Gaasselt op de grens van Over- en Nederasselt. Bij het woord dam te denken aan “opgeworpen strook grond”, waarover te midden van de lage broe-percelen een weg loopt.
37.	GAASSELSEKAMP, De (de gòsseltsekamp)	1677: het Gaessels Campken (R.L. nr. 20b, blz. 54) Perc. bouw- en weiland met boomgaarden aan de Schoonenburgseweg, dat voorheen bij de Gaasselt behoorde.
38.	GANZEKUILEN, De (de ganzekuule)	1677: de Gansekuyll (R.L. nr. 20b, blz. 57) Enige percelen bouw- en weiland even ten noorden van de Hamelsberg aan de Wetering. Aangezien het houden van tamme ganzen in deze streken vroeger geen zeldzaamheid was, zal dit wel een plaats zijn geweest, waar men deze vogels hun voedsel liet zoeken. (Cfr. Veldnamen 76).
39.	GARSTKAMPSESTRAAT, De (de garstkampsestraot)	1677: de Gartskampsestraet (R.L. nr. 20b, blz. 57) Straat vanaf de kom van het dorp richting Hei, die tot aan Worsum deze naam draagt.

		Vermoedelijk heeft er aan deze straat een perceel bouwland gelegen, waarop voornamelijk gerst verbouwd werd. Een perceel met de naam de Garstkamp heb ik niet kunnen aantreffen, maar wel ligt aan deze straat een groot perceel de Haverkamp genaamd.
40.	GEERKAMP, De (de gérkamp)	1737: het Geercampke (R.A. Recht. Arch. Overas., Pr. v. Bezw.) Perc. weiland op de uiterwaarde, dat spitstoelopend van vorm is.
41.	GEMEINTJE, Het (et gemeintje)	Perc. weiland op de uiterwaarde, dat vroeger ws. aan de gemeente behoorde.
42.	GOREN, De (de goore)	1677: de Gooren (R.L. nr. 20b, blz. 57) 1743: Het Groot en Kleyn Goor (R.A. Recht. Arch. Overas., Pr. v. Bezw.) Enige stroken tamelijk laag gelegen grond, die vroeger geheel en thans nog gedeeltelijk met houtgewas begroeid zijn en die gelegen zijn op de Valenberg aan de rand van het bosgebied. Goor, mnl. gore = slijk, drassige grond.
43.	GROENE VOOR, De (de gruuene voor)	1677: de Groinvoor (R.L. nr. 20b, blz. 54) 1685: De Groene Voor (R.A. Recht. Arch. Overas., Pr. v. Bezw.) Boerderij met bijbehorend weiland en boomgaarden onder Schoonenburg. Groen heeft ws. betrekking op het feit, dat dit oorspr. bouwland (cfr. voor!) met bomen en gras omgeven was.
44.	GROTE KAMP, De (de groote kamp)	1788: Grote Kamp (R.A. Recht. Arch. Overas., Pr. v. Bezw.) Perc. weiland in het Broek aan de Spellingsestraat, dat tamelijk groot van oppervlak is.
45.	HALEI, De (de haalei)	Een lange, smalle strook weiland vooraan in het Broek. Vroeger was hier een laan (er zijn dan ook nog mensen, die spreken van "de laon"), die liep van het kasteel in de richting van Schoonenburg, waar vroeger, zoals we in het Geografisch Overzicht reeds zagen, eveneens een adellijk huis stond. Hieruit blijkt wel duidelijk, dat de naam een verbastering is van het Franse allee is.
46.	HALLE VROUWEN, De (d'alle vrouwen)	Enige percelen weiland in het Broek in het oosten grenzend aan de Veedijk, in het noorden aan de Wetering en in het zuiden aan de Spellingsestraat. In de bekende leenakte van 1677 is op blz. 54 sprake van "twee campen genoemd de Halle Vrouwen" en op blz. 55 van "Piecken Halle vrow", een perceel weiland dat naast het vorige is gelegen en alleen daarvan gescheiden is door een klein veldweggetje. De verklaring van deze naam meen ik wel enigszins toevallig gevonden te hebben in het boek van Dr. Scholten, waar op blz. 234 melding wordt gemaakt van een verkoop van alle bezittingen op Ewijk aan het klooster Grafenthal door <u>Hille</u> , Frau von Schonenberg, welke koop plaats had in 1318.
47.	HAM, De (den ham)	1677: den Ham (R.L. nr. 20b, blz. 59) 1697: den Ham (R.A. Recht. Arch. Overas., Pr. v. Bezw.) Perc. voornamelijk bestaande uit akkerland aan de Schoonenburgseweg. Ook hier is de overdrachtelijke benaming, welke samenhangt met de vorm, begrijpelijk, als we letten op de manier, waarop dit perceel door de Schoonenburgseweg in het zuiden, door het Hutsestraatje in het oosten en door een sloot in het noorden wordt ingesloten.
48.	HAMELSBERG, De (den hammelsbèèrich)	1687: op den Hammelsbergh (R.A. Recht. Arch. Overas., Pr. v. Bezw.) Heuvelrug met een zestal woningen ten noordwesten van de buurtschap Worsum. Hamel = gesneden mannelijk schaap.
49.	HAMELBERGSESTRAAT, De (de hammelbèèrchsestraat)	Binnenweg over de Hamelsberg
50.	HAVERKAMP, De (den haaverkamp)	1788: Den Haverkamp (R.A. Recht. Arch. Overas., Pr. v. Bezw.) Perc. akkerland aan de Garstkampsestraat ter hoogte van de buurtschap Worsum. Benaming naar het product, dat er voorheen en thans ook nog veelal op verbouwd wordt.
51.	HEEGT, De (de héécht)	1453: den hof die Heech (Arch. Geld. Rekenkamer) 1677: den Heegsen hoff (R.L. nr. 20b, blz. 56)

		Boerderij met bijbehorend bouw- en weiland en nog enig bosgebied. Heeg- , mnl. haghe, hege = haag, bos van laag hout; de naam van deze boerderij staat in verband met de begroeiing van hout en struikgewas, waarmee het vroeger omgeven was. Uit de aangehaalde plaatsen, die nog met talrijke andere plaatsen aangevuld zouden kunnen worden, is wel duidelijk, dat -t geen collectiefsuffix is, maar een paragogische -t, welke pas veel later aangetroffen wordt.
52.	HEEGTSEVELDWEG, De (den hééchtsevèltwéch)	Nieuwe naam voor een binnenweg, die over en langs de goederen van de Heegt loopt.
53.	HEERSLAND, Het (et heerslaant)	Perc. akkerland bij de Heegt. Naam, die ws. herinnert aan de tijd, dat genoemde boerderij in handen was van een adellijke familie.
54.	HEI, De (de hei)	1320: Heide (Scholten, blz. 234) 1677: de hey (R.L. nr. 20b, o.a. blz. 54) Beide plaatsen hebben eigenlijk betrekking op heel het bosgebied in het noorden van Overasselt, wat o.a. blijkt uit het feit dat in de Leenakte van 1677 geen enkele keer een hoofdletter wordt geschreven. Ook thans is deze algemene benaming nog heel gewoon, maar daarnaast is het voor de buurtschap, die in het oostelijk deel van dit gebied in de loop der eeuwen ontstaan is, de meer specifieke naam de Hei(de) in zwang gekomen.
55.	HEIJAKKER, De (de heijakker)	1705: den Heyacker (R.A. Recht. Arch. Overas., Pr. v. Bezw.) Perc. bouwland ten zuiden van de Loksheuvelseweg temidden van bos met daarbij een kleine woning. Gezien de omgeving heeft -akker hier duidelijk de algemene betekenis van bouwland.
56.	HEIDEWEG, De (de heiwéch)	Nieuwe naam voor een binnenweg in de Hei.
57.	HEIENDAAL, Het (et heiendaol)	Een tamelijk groot stuk akkerland in het noordelijk deel van Worsum, dat gelegen is tussen twee heuvelruggen.
58.	HEISCHAREN, De (de heischaore)	Enige perc. weiland in het Broek aan de Spellingsestraat. Deze naam herinnert nog aan de tijd, dat het Broek nog gemeenschappelijk grondbezit was en betekent dan "het aandeel, dat de bewoners van de Hei in dit grondbezit hadden. (Cfr. Veldnamen 138/139 en Perceelnamen 21).
59.	HEISCHE BROEK, Het (et heische broek)	Een tamelijk laag gelegen gebied met akker- en weiland ten noorden van het bosgebied bij de grens met Hatert. De bepaling heeft hier niet zozeer betrekking op de ligging maar geeft veeleer aan, dat dit gebied vroeger als gemeenschappelijk grondbezit vooral bij de inwoners van de Hei in gebruik was (vergelijk ook de naam het Worsumse Broek).
60.	HEISCHE HOF, De (den heischen hof)	1608: Heysche Hof (Scholten, blz. 236) 1685: den Heisen hof (R.A. Recht. Arch. Overas., Pr. v. Bezw.) Boerderij met bijbehorend bouw- en weiland, welke gelegen is even ten oosten van de Kasteelsestraat aan de rand van het bosgebied. Heische is hier wel een afleiding van hei in de meer algemene betekenis, zoals onder 54 bedoeld.
61.	HEITJE, Het (et heitje)	Naam van een kleine boerderij midden in de Hei.
62.	HENGSTENKAMP, De (de hingstekamp)	Twee perc. weiland (de Bovenste en Onderste ....) bij de Schatkuil op de Valenberg. 1788: Hengste Kampje (R.A. Recht. Arch. Over., Pr. v. Bezw.) Weiland, waarin vroeger de hengsten van de Schatkuil graasden.
63.	HESSENBERG, De (den hèssembèèrich)	1681: op den Hessenberg (R.A. Recht. Arch. Overas., Pr. v. Bezw.) Heuvel op de Valenberg aan de weg naar Wychen, welke weg sedert kort ook naar deze heuvel is genoemd. Het lijkt me onwaarschijnlijk dat Hessen- een directe samenhang vertoont met de naam van de bekende landstreek of met de naam van de bewoners van deze landstreek in Duitsland. Op blz. 34 van Perceelsnamen wordt melding gemaakt van een Hessenberg te Zetten, terwijl daarnaast nog meer bekend is de Hessenberg te Nijmegen op welke plaats lange tijd een nonnenklooster heeft gestaan, dat nogal wat bezittingen had zowel in de stad als buiten de stad. Het is daarom niet uitgesloten, dat de onderhavige naam

		samenhangt met de naam van dit klooster, al heb ik er geen enkel bewijs voor kunnen vinden. Willen we de naam beschouwen geheel los van hetgeen hier boven gezegd is, dan mogen we ws. stellen, dat Hessen is afgeleid van hees = struikgewas (cfr. Wdb. N- en Z- Ned. Pln., Hessem).
64.	HESSENBERGSEWEG, De (den hëssenbèèrchsewéch)	Hierboven is al gezegd, dat de grote weg van Heumen naar Wychen vanaf het bekende kruispunt tot aan de grens met Wychen sedert kort zo genoemd is naar de Hessenberg.
65.	HIBMAHOEVE, De (de hipma hoeve)	Andere naam voor het Kasteel (zie ook daar).
66.	HOENDERBERG, De (den hoenderbèèrich)	Kleine heuvelrug op Worsum. Hoender- : hier wel te denken aan patrijzen en andere jachtvogels.
67.	HOFSTEEG, De (den hõfsteech)	Binnenweg in de Hei. Hõf- is hier wel willekeurig; -steeg = landweg.
68.	HOGHE HOF, De (den hoogen hõf)	1697: op den hogen Hoff (R.A. Recht. Arch. Over., Pr. v. Bezw.) Op blz. 236 spreekt Dr. Scholten van "der Hof Hochworsum" (1608), waarmee wel dezelfde boerderij bedoeld wordt. Boerderij op Worsum, welke op een geringe verhoging is gelegen. Hoge: gezien de hoogte, waarop deze boerderij gelegen is, ligt het wel het meest voor de hand dit "hoge" letterlijk te verstaan, al kan, gelet op het feit, dat deze boerderij al betrekkelijk vroeg als "den hogen Hoff" voorkomt, aan dit "hoge" ook een meer figuurlijke betekenis niet ontzegd worden. Of ook deze naam oorspronkelijk verband houdt met de vroegere rechtspraak lijkt me moeilijk aantoonbaar (cfr. Perceelsnamen 31/32).
69.	HONDENSTRAATJE, Het (et hõndestrõtje)	Veldweg bij de Hamelsberg. Het is niet uitgesloten, dat het eerste element, waarmee toch wel het dier bedoeld is, tevens iets minderwaardigs wil aanduiden (cfr. Noorderwijk nr. 479 en Roosendaal nr. 940).
70.	HOOGSTRAAT, De (de hoochstraot)	1677: de Hoege straet (R.L. nr. 20b, blz. 54) De belangrijkste straat van het dorp, waaraan o.a. de R.K. Kerk is gelegen. Hoog hier zowel letterlijk, dus hoog gelegen (cfr., Laag- straat), als figuurlijk (d.w.z. de belangrijkste) te verstaan.
71.	HOOGWINKEL, Het (et hoochwinkel)	Perc. weiland op de uiterwaarde. Het perceel, dat iets hoger gelegen is dan de omgeving, heeft inderdaad de vorm van een hoek. Opmerkelijk is wel het gebruik van het onzijdig lidwoord.
72.	HUCHT, De (de hõcht)	Heuvelrug op de grens van de twee buurtschappen Worsum en Vogelzang. Ook een huis, dat hier gebouwd is, heeft deze naam gekregen. Hucht: de verkorte vorm met umlaut bij Hoogte.
73.	HUIFKAR, De (de huufkar)	Boerderij vooraan in de Hei bij het punt, waar de Donderbergweg op de Loksheuvelseweg uitkomt. De naam spreekt eigenlijk voor zich, als we weten, dat hier vroeger een café was.
74.	HUTSESTRAATJE, Het (et hutsestrõtje)	Veldweg, die vanaf de Schoonenburgseweg het Broek in loopt. Vroeger stond aan het eind van deze weg een huis de Hut genaamd (in het Protocol van Bezwaar is in 1725 al sprake van "de Hut"), dat later lang als onderdak voor het vee heeft gediend, maar dat thans verdwenen is.
75.	HUTTENHOF, De (den huttenhõf)	1711: Huttenhof (R.A. Recht. Arch. Over., Pr. v. Bezw.) Perc. land, gelegen bij de Heische Hof. Vroeger zal hier wel een hut gestaan hebben, welke bestemd was voor het vee van de Heische Hof.
76.	HUUSELDONK, De (den huuseldónk)	1799: het Huuseldonkscampke (R.A. Recht. Arch. Overas., Pr. v. Bezw.) Perc. weiland vooraan in het Broek. Vooral uit de aangehaalde plaats meen ik te mogen opmaken, dat Huuseldonk hier een familienaam is.
77.	JONGENSLAND, Het (et jõngeslaant)	1799: Het Jongensland (R.A. Recht. Arch. Overas., Pr. v. Bezw.) Stuk bouwland in de Vogelzang, waar thans twee boerderijen op gelegen zijn. Deze naam is ws. ontstaan in een tijd, dat dit bouwland in bezit was van enige ongetrouwde broers.

78.	JULIANAPLEIN, Het (et juulieaanaplein)	Een klein pleintje vooraan op Ewijk, waar in 1948 de Julianaboom geplant is.
79.	KALVERKAMP, De (de kalverkamp)	1677: de Kalverkamp (R.L. nr. 20b, blz. 59). Perc. weiland op de uiterwaarde vlak bij de grens met Nederasselt. Kalver- mv. van kalf; omdat vroeger ieder soort vee oudergewoonte op afzonderlijke weilanden graasde, is een dergelijke benaming heel gewoon (cfr. Veldnamen 81).
80.	KAMERS, De (de kaamers)	1677: de Kameron (R.L. nr. 20b, blz. 54) Enige aan elkaar gelegen perc. weiland op de uiterwaarde bij de grens met Heumen. Kamer, mnl. camere is als veldnaam niet zeldzaam, terwijl het daarnaast nog vaker voorkomt als huisnaam (cfr. Driel nr. 116 en 191). Aangezien het hoogst onwaarschijnlijk is, dat er hier op de uiterwaarde ooit bewoning is geweest, zal de betekenis van deze naam oorspr. wel zijn geweest die van "afgepaalde delen" (cfr. Veldnamen 111).
81.	KAMPJE, Het (et kèmpke)	Perc. weiland in het Broek. Kampje: diminutief bij kamp, dat ook in Overasselt het meest voorkomende bestanddeel is ter aanduiding van de afzonderlijke percelen in de latere ontginningsgebieden. Naast de namen, waarin kamp over het algemeen aan deze oorspr. betekenis herinnert en die dan ook afzonderlijk vermeld worden, zijn er nog een aantal namen, die van veel latere datum afkomstig zijn en waarin kamp een meer algemene betekenis heeft. De belangrijkste zijn: de Braambessenkamp (brómbééze...): perc. weiland in de Vogelzang aan de Valkstraat, genoemd naar de plant; de Groesbeeksekamp (groesbékse...): perc. weiland in het Broek, dat wel in handen van iemand uit Groesbeek zal zijn geweest; de Maldensekamp (maaldese...): perc. weiland in het Broek dat aan iemand uit Malden behoorde de Tillemanskamp (tillemans...): perc. weiland in het Worsumse Broek; Tilleman = eigennaam.
82.	KASTEEL, Het (et kassteel)	Boerderij ongeveer 500 m ten noorden van de kom van het dorp aan de weg naar Nijmegen, welke qua bouw nog duidelijk herinnert aan een vroeger kasteel. In de geschiedenis van Overasselt neemt dit vroegere kasteel een belangrijke plaats in, wat duidelijk blijkt uit de leenakte van 1677, waar het vermeld wordt als "het huys te Overasselt" (blz. 54), terwijl het ook heel waarschijnlijk is, dat met de vermelding "ex curte de Asselle" in een akte van 1283, reeds dit kasteel bedoeld wordt (cfr. Dr. Scholten, blz. 233 en de elders in het boek aangehaalde akte nr. 46). Daarnaast staat deze boerderij, zoals we reeds zagen, thans ook bekend onder de naam de Hibma Hoeve.
83.	KASTEELSESTRAAT, De (de kassteelsestraot)	Nieuwe naam voor de weg richting Nijmegen, vanaf de kom van het dorp tot aan het kruispunt vooraan in het bosgebied.
84.	KERKPAADJE, Het (et kèrrikpètje)	Voetpad vanaf Ewijk langs het kerkhof naar de R.K. Kerk.
85.	KERSJESVEN, Het (et kèrsjesvén)	Tamelijk groot ven in het bosgebied vlak bij de grens met Wychen. Kersjes: ws. een eigennaam.
86.	KETELVEN, Het (et kéételvé)	Ven in het noordwesten van de buurtschap de Hei dichtbij het Worsumse Broek. In waternamen komt dit Ketel- in allerlei samenstellingen voor b.v. Ketelkolk, Ketelwiel en Keteldiep; de betekenis is "laagte in de grond" (cfr. mnl. ketel), terwijl daarnaast ook vaak gedacht moet worden aan een overdrachtelijke betekenis, welke samenhangt met de vorm. Dit laatste is ook wel bij de onderhavige naam het geval. (Voor dit ketel vgl. o.a. Waternamen 325).
87.	KIEVITSHOFDIJKJE, Het (et kievitshòfdiekske)	1783: 't Kivitshofse Dijkje (R.A. Recht. Arch. Overas., Pr. v. Bezw.) Een dam met een veldweg ten noorden van Worsum op de grens met Heumen vlak bij "de Kievitshof", een boerderij onder Heumen.
88.	KLEF, De (de klèf)	Heuvelrug, begroeid met hei en bos in het noordoostelijk deel van Worsum. Klef, mnl. clif/clef = helling, hoogte (cfr. Veldnamen 34).
89.	KOLK, De	1685: den Collicken hof (R.A. Recht. Arch. Overas., Pr. v. Bezw.)

	(de kóllik)	1705: De Colck (R.A. Recht. Arch. Overas., Pr. v. Bezw.) Strook water langs de dijk op de grens met Heumen. Vroeger werd kennelijk ook het huis, dat aan dit water gelegen is, met deze naam aangeduid. Kolk heeft hier zeer duidelijk de betekenis van "waterplas, welke ontstaan is als gevolg van een dijkdoorbraak".
90.	KONINGIN JULIANASTRAAT, De (de koonigin juulieaanstraot)	Nieuwe verharde weg in de kom van het dorp, welke loopt langs het Julianaplein.
91.	KORTBOSSEN, De (de kòrtebósse)	1677: de Kortbossen (R.L. nr. 20b, blz. 54). 1719: de Cortbossen (R.A. Recht. Arch. Overas., Pr. v. Bezw.) Enige perc. bouw- en weiland in het Broek ten zuiden van de Spellingestraat. Uit de aangehaalde plaatsen blijkt duidelijk - en dit in tegenstelling met de plaatselijke uitspraak, die luidt "de kòrtenbós of kòrtebósse"- dat kort hier geen betrekking heeft op de vorm van het perceel, maar op het soort bos, dat hier, zoals o.a. blijkt uit de leenakte van 1677, vroeger voorkwam. Vgl. ook de naam van het perceel, dat hiernaast gelegen is, nl. de Lattenbos.
92.	KRAAIENBERG, De (de krèèjembèèrich)	1719: Craeyenberg (R.A. Recht. Arch. Overas., Pr. v. Bezw.) Vgl. ook Scholten blz. 234, waar in een akte uit 1411, welke daar besproken wordt, de naam Herm. Kreyenberch voor komt. Heuvel even ten zuiden van de Ned. Herv. Kerk; ook een boerderij, die daar aan de weg naar de Maas gelegen is draagt deze naam. Kraaien = mv. bij kraai: vogelsoort.
93.	KREBBER, De (de krèbber)	1685: de Crebber (R.A. Recht. Arch. Overas., Pr. v. Bezw.) Perc. aan de Schoonenburgseweg, waarop thans een boerderij met bijbehorend bouw- en weiland is gelegen. Ws. overdrachtelijke benaming om de overeenkomst van vorm met bet voorwerp, vgl. groningen. Krabber (cfr. Veldnamen 98)
94.	KROMAKKERS, De (de krómakkers)	Perc. akkerland in de Vogelzang aan de Valkstraat. Krom heeft betrekking op de vorm
95.	KRUISBERG, De (de kruusbèèrich)	1685: de Cruysberg (R.A. Recht. Arch. Overas., Pr. v. Bezw.) Geringe bodemverheffing op Ewijk, waar enige binnenwegen bij elkaar uitkomen. Kruis- heeft hier betrekking op de elkaar kruisende binnenwegen; - berg: er is hier slechts een geringe bodemverheffing, waarop vroeger bos voorkwam, maar waar thans bouw- en weiland wordt aangetroffen.
96.	KRUISBERGSESTRAAT, De (de kruusbèèrchsestraot)	Gedeeltelijk verharde weg, die komende vanuit de kom van het dorp bij de Kruisberg uitkomt.
97.	LAAGKAMP, De (de léchkamp)	Groot perc. weiland op de uiterwaarde bij de grens met Nederasselt en in het zuiden grenzend aan de Maas. Laag- wijst op de lage ligging van het perceel.
98.	LAAGSTRAAT, De (de léchstraot)	1677: de Leegestraat (R.L. nr. 20b, blz. 54) Strook lage grond langs een afwateringssloot, waar vroeger ook een weg liep parallel aan de Hoogstraat, op ongeveer 50 m ten noorden van deze straat. Ten aanzien van de Hoogstraat zullen we de onderhavige naam vooral letterlijk, maar toch ook wel een beetje figuurlijk moeten verstaan.
99.	LAAN, De (de laon)	Thans nog slechts een veldweg, maar voorheen was hier een laan, die liep vanaf de boerderij de Heegt in oostelijke richting tot aan de Valkstraat.
100.	LAGE ,HOF. De (de leegen hòf)	1677: den Leegen hoff (R.L. nr. 20b, blz. 54) Boerderij met bijbehorende grond onder de kom van het dorp ten westen van de Laagstraat. Gezien de ligging moeten we deze naam wel letterlijk verstaan en niet in de figuurlijke zin, ook al is er in Overasselt daarnaast ook een "Hoge Hof", zoals we reeds zagen (cfr. perceelsnamen 31/32).
101.	LANGE DREEF, De (de langen dreef)	1685: De Lange Dreef (R.A. Recht. Arch. Overas., Pr. v. Bezw.) In de leenakte van 1677 is op blz. 57 sprake van de Langedrees; deze -s zal wel een verschrijving zijn voor -f. Lange strook weiland in het Broek tussen Wetering en Valenberg.

		Dreef, bij ww. drijven, = weg of wei, waarlangs het vee naar de afzonderlijke percelen werd gedreven.
102.	LANGE KAMP, De (de lange kamp)	1721: Langen Camp (R.A. Recht. Arch. Overas., Pr.v. Bezw.) Perc. weiland in het Broek aan de Spellingsestraat. Lang heeft hier betrekking op de vorm.
103.	LANGE KAMP, De (de lange kamp)	1697: den Langen Camp (R.A. Recht. Arch. Overas., Pr. v. Bezw.) Perc. weiland op de uiterwaarde. Ook hier is Lang een nadere aanduiding van de vorm.
104.	LATTENBOS, De (de lattenbós)	Perc. dat thans beplant is met boomgaard en dat gelegen is aan de Spellingsestraat in het noorden en aan de Veedijk of Kasteelsestraat in het oosten. Aangezien oudere vormen ontbreken, lijkt het mij wel heel waarschijnlijk, dat we hier met een jongere naam te doen hebben, welke ontstaan is naar analogie van de naam de Kortbossen, een perceel naast het onderhavige. Latten-: de bomen, die hier vroeger stonden, waren van dien aard, dat ze erg goed geschikt waren voor het vervaardigen van latten. (Cfr. Roosendaal nr. 1473).
105.	LEBBER, De (de lèbber)	1721: den Lepper (R.A. Recht. Arch. Overas., Pr. v. Bezw.) Perc. aan de Schoonenburgseweg, waarop thans een boerderij met bijbehorende grond is gelegen. Lebber bij lapper (1721: Lepper!) = valhekken, sluitboom ? Cfr. Herne, nr. 599 en Opwijk, nr. 905.
106.	LEIGRAAF, De (de leigraaf)	1677: de gemeine leygraaf (R.L. nr. 20b, blz. 55) Afwateringssloot, die de noordelijke grens vormt van Overasselt.
107.	LEGT, De (de lécht)	Een strook afgegraven grond onder Worsum, waar de Worsumseweg gedeeltelijk door loopt. Legt: verkorte vorm van Laagte; de naam is erg duidelijk, als we bedenken, dat het hier gaat om een stuk grond, dat afgegraven is van een heuvelrug, welke bekend staat onder de naam de Hucht.
108.	LIESWAAI, De (de lieswaoi)	Perc. weiland op de uiterwaarde vlak bij de grens met Nederasselt. 1704: Lijswaay (R.A. Recht. Arch. Overas., Pr. v. Bezw.) 1755: De Lijwaay (R.A. Recht. Arch. Overas., Pr. v. Bezw.) Lijs- = eigennaam, verkorting van Elisabeth, in het plaatselijke dialect uitgesproken als Lies; het element -waaï, dat hier wel enigszins merkwaardig wordt gebruikt, is hoogst waarschijnlijk hier niet oorspronkelijk, aangezien in de leenakte van 1677 gesproken wordt van de "Lijskamp" (blz. 59). Het lijkt me wel mogelijk, dat de bodemgesteldheid van dit perceel door het soms woelige rivierwater op een bepaald moment zodanig veranderd is, dat men is gaan spreken van de Lieswaoi i.p.v. Lieskamp.
109.	LOKSHEUVEL, De (de lòksheuvel)	1684: Loxheuvel (R.A. Recht. Arch. Overas., Pr. v. Bezw.). Heuvel vooraan in het bosgebied ten zuiden van de weg Heumen-Wychen, die vanaf de grens met Heumen tot aan het punt, waar hij de grote weg naar Nijmegen kruist naar deze heuvel is genoemd. Lok- ws. ingesloten stuk land, afsluiting, naast mnl. loke (cfr. Veldnamen 110 en Moerman 146)
110.	LOKSHEUVELSEWEG, De (de lòksheuvelsewéçh)	Nieuwe naam voor de verharde weg, die loopt langs de Loksheuvel (zie ook boven).
111.	LOER, De (de loer)	1713: De Loer (R.A. Recht. Arch. Overas., Pr. v. Bezw.) Naam van een huis, dat enige jaren geleden afgebroken is en dat stond bij het kruispunt Hoogstraat/Schoonenburgseweg en Kasteelsestraat. Gezien de ligging van dit voormalige huis zullen we wel te doen hebben met een volkshumoristische benaming (cfr. ww. loeren).
112.	LIJSTERSTRAAT, De (de lijsterstraat)	Nieuwe naam voor een straat, welke gelegen is in de nieuwe woonwijk ten noorden van de Hoogstraat.
113.	MAAS, De (de maos)	Zoals we in het Geografisch Overzicht al zagen, vormt deze rivier de zuidelijke begrenzing van het dorp. Maas: ws. een uit het Keltisch ontleende naam, waarin late overgang van o naar a zou hebben plaats gehad; de etymologie is nog onduidelijk (Cfr. Waternamen 72 en Praegerm. Elen 32, noot 15).
114.	MARS, De (de marsch)	1724: een hofstede de Mars genaemt, gelegen aan de Meer (R.A. Recht. Arch. Overas., Pr. v. Bezw.)

		Een tamelijk laaggelegen gebied weiland ten oosten van de buurtschap Worsum tussen een heuvelrug, De Hucht genaamd in het zuiden en een tochtsloot, de Meer genaamd, in het noorden, waar blijkens de aangehaalde plaats vroeger een boerderij stond. Mars, mnl. marsch, mersch = laag, nat weiland (cfr. o.a. Moerman 156).
115.	MEER, De (de méér)	1724: ...aan de Meer (zie hierboven bij Mars) Tochtsloot op Worsum, die voorzover ze grenst aan de goederen van de boerderij de Heegt met deze naam wordt aangeduid. Deze wel enigszins merkwaardige naam voor een gewone sloot moet m.i. vooral gezien worden i.v.m. de er vlak bij gelegen oude boerderij "De Heegt"; letten we n.l. op de ligging, dan is het wel voor de hand liggend, dat deze sloot, die vroeger ook zeker veel breder was, aanvankelijk fungeerde als een soort gracht rond deze boerderij.
116.	MEERSTUK, Het (et méerstuk)	Strook bouw- en weiland, dat gelegen is aan de Meer en dat behoort bij een boerderij, welke ressorteert onder de Vogelzang.
117.	MEIBERG, De (de meibèèrich)	1714: Meyburgh (R.A. Recht. Arch. Overas., Pr. v. Bezw.) 1718: Meyburgh (R.A. Recht. Arch. Overas., Pr. v. Bezw.) Heuvel in het uiterste noorden van het bosgebied. Omtrent het eerste deel, dat in de toponymie in verschillende samenstellingen voorkomt, bestaat nog vaak weinig zekerheid of er mee bedoeld wordt de naam van de maand of dat het een samentrekking is uit made/mede = hooiland (cfr. o.a. Veldnamen 96, Perceelsnamen 16/17 en Roosendaal nr. 1705/06). Wat de onderhavige naam betreft zou de nabijheid van het Heische Broek kunnen wijzen op de tweede mogelijkheid, terwijl anderzijds de samenstelling met -berg meer wijst in de richting van Mei = maand. Wat het tweede element betreft is het overbekend, dat vorm en betekenis van berg en burg vroeg en laat in elkaar overvloeiden, zodat het geenszins hoeft te verbazen, dat de twee plaatsen die ik heb aangetroffen met "burg" geschreven zijn, hoewel het toch wel nagenoeg zeker is, dat "berg" bedoeld werd.
118.	MEIER, De (de meier)	Perc. weiland in het Broek aan de Spellingsestraat. Op grond van het feit, dat ik deze naam in de archieven, voorzover ik deze althans heb kunnen raadplegen, nergens heb aangetroffen, lijkt het mij wel heel waarschijnlijk, dat met deze naam de familienaam Meier wordt aangeduid en niet meier, mnl. meyer (lat. Maior) = vertegenwoordiger van de heer, pachter (cfr. Moerman 159).
119.	MEREN, De (de meere)	1677: met die meren ... (R.L. nr. 20b, blz. 59) 1697: De Meren (R.A. Recht. Arch. Overas., Pr. v. Bezw.) Tamelijk groot stuk bouw- en weiland in het westelijk deel van Ewijk vlak aan de dijk. Aangezien de bodem hier tamelijk laag is en bijgevolg vroeger, toen de afwatering nog vaak veel te wensen overliet, dikwijls te kampen had met een grote wateroverlast, is een naam als de Meren heel gewoon voor een dergelijk gebied (cfr. Veldnamen 121).
120.	MERENSTRAAT, De (de meerestraot)	Weg op Ewijk, lopend langs de Meren.
121.	MEEUWENVEN, Het (et méwwevén)	Groot ven ten noorden van de Loksheuvelseweg, waar een meeuwenkolonie genesteld is.
122.	MIERLAND, Het (et mierlaant)	1677: het Myrlandt (R.L. nr. 20b, blz. 57) Perc. bouwland op de Valenberg aan de rand van een bos. Mier-: naam van het dier, gezien de bodemgesteldheid en de ligging van het perceel; -land heeft hier wel, de specifieke betekenis van bouwland gezien het omringend bosgebied.
123.	MOLENBERG, De (de meulenbèèrich)	1677: den Meulenberg (R.L. nr. 20b, blz. 55) 1697: Molenbergsen hoff (R.A. Recht. Arch. Overas., Pr. v. Bezw.) Boerderij op Ewijk even ten zuiden van de kom van het dorp. Vooral de verhoging(-berg!), waarop deze boerderij gebouwd is, wijst er op, dat bij deze boerderij vroeger een molen stond.
124.	MOLENKUILEN, De (de meulekuule)	Enige wat lager gelegen stukken weiland bij de Molenberg; ws. heeft men hier vroeger grond afgegraven om hiermee het terrein, waarop de molen en het huis stond, op te hogen (zie ook nr.

		15 Del).
125.	MONSEIGNEUR VAN DE BURGSTRAAAT, De (de múnsejeur v/d börrichstraot)	Nieuwe straat ten zuiden van de R.K. Kerk, welke genoemd naar een vroegere inwoner van Overasselt, die thans bisschop van Pontianac (Borneo) is.
126.	MORSHEUVEL, De (de mórshouvel)	1685: de Morsheuvel (R.A. Recht. Arch. Overas., Pr. v. Bezw.) Lichte bodemverheffing op Schoonenburg, waarvan de hoogte in de richting van het Broek geleidelijk afneemt. Aangezien deze heuvel gelegen is aan de zuidelijke rand van het Broek en de bodem ten noorden van deze heuvel bijgevolg tamelijk laag en moerassig is, lijkt het mij wel heel waarschijnlijk, dat we Mors- hier moeten beschouwen als een bijvorm van mars(ch), mers(ch), waar de betekenis luidt "laag weiland, moerassige grond" (cfr. Moerman 163, en Veldnamen 41).
127.	MUNNIKHOF, De (de munnikhòf)	1697: Den Munnickhoff (R.A. Recht. Arch. Overas., Pr. v. Bezw.) Scholten vermeldt op blz. 235 een akte uit 1347, waar gesproken wordt van de tijnsen en diensten uit de Abdijhof in Worsum, terwijl op blz. 236 uit het Tijnsboek van de Priorin Eva van Wachtendonck (± 1550-1565) vermeld wordt de Monichof genaamd Worsum. Uit deze gegevens, alsook uit de ligging en de bouw, zoals we die thans nog kunnen waarnemen, mogen we concluderen, dat deze boerderij, welke dus gelegen is op Worsum even ten westen van de weg, die, komende vanuit het dorp, gaat in de richting van de Hei, hier al zeer vroeg gesticht is door de monniken van het voormalige klooster "Sint Waldrick" ter ontginning van het omringende grondgebied.
128.	NAGELHORST, De (de naagelhorst)	1677: de Nagelhorst (R.L. nr. 20b, blz. 56) Boerderij even ten noorden van de kom van het dorp aan de Kasteelsestraat met bijbehorend bouw- en weiland en vooral boomgaard. Nagel- ws. een samentrekking uit een agal = igel = egel = bloedzuiger, zoals Schönfeld veronderstelt (Veldnamen 74; vgl. ook bij 26) De Egelsmotel, wat daar gezegd is over het voorkomen van deze diernaam in toponiemen. De betekenis van -horst is vaak moeilijk nauwkeurig te bepalen; hier zal de oorspr. betekenis wel niet zozeer zijn "bodemverheffing, eventueel hoge nest van een roofvogel", maar "stuk grond, begroeid met laag hout" (cfr. Veldnamen 29 en Moerman 105/106).
129.	NIEUWVELD, Het (et nijvèlt)	1738: het Nieuwveld (R.A. Recht. Arch. Overas., Pr. v. Bezw.) Perc. weiland op de uiterwaarde bij de grens met Nederasselt. Aangezien dit perceel gelegen is op de uiterwaarde, waar van oudsher nagenoeg alleen weiland is geweest, zal deze naam wel in zwang zijn gekomen, toen men dit perceel gedurende een bepaalde periode als bouwland gebruikte.
130.	ONDIEPE, Het ('t óndiepe)	1677: de Ondiepen (R.L. nr. 20b, blz. 60) Strook weiland op de uiterwaarde aan de Maas ter hoogte van het dorp, waar de bodem vergeleken bij het omringende gebied vrij hoog is.
131.	OSSENKAMP, De (den óssekamp)	1685: den Ossencamp (R.A. Recht. Arch. Overas., Pr. v. Bezw.) Perc. weiland op de uiterwaarde, waar men voornamelijk ossen liet grazen.
132.	OUDE KLEEFSEBAAN, De (d'aaw kleefsebaon)	Bij de nieuwe straatnaamgeving heeft men de weg, die op Ewijk op vrij korte afstand van de dijk loopt, deze naam gegeven ter herinnering aan het feit, dat deze weg vroeger een gedeelte was van de weg van Kleef (D) naar Grave; vgl. ook de naam De Kleefse Veerstraat voor een weg op de Nederasseltse uiterwaarde.
133.	OUDE WEI, De (d'aaw wei)	1799: de Oude Weijde (R.A. Recht. Arch. Overas., Pr. v. Bezw.) Perc. weiland op de uiterwaarde kort bij de dijk ter hoogte van de buurtschap Ewijk. Het is niet onmogelijk, dat dit perceel vroeger binnendijs lag, maar als gevolg van een verlegging van de dijk aan de rivierzijde hiervan is komen liggen. Ws. dat met het oog hierop de speciale betekenis, welke Edelman aan deze naam wil toekennen (cfr. Perceelsnamen 17), ook van toepassing is op de onderhavige naam.
134.	PAASBERG, De	Heuvel vooraan in de Hei even ten noorden van de

	(de pòsbèèrich)	Loksheuvelseweg, waar men volgens enige zegslieden vroeger het paasvuur brandde, (Cfr. Moerman 179).
135.	PALINGENVEN, Het (et paolingeven)	Ven in het noorden van het bosgebied even ten oosten van het ven "de Uiversnest", dat genoemd is naar de erin voorkomende palingen.
136.	PARK, De (de parrik)	1745: De Kleine Park (R.A. Recht. Arch. Overas., Pr. v. Bezw.) 1750: De Park (R.A. Recht. Arch. Overas., Pr. v. Bezw.) Eigenlijk gaat het hier om twee boerderijen (De Grote en Kleine ...) met bijbehorend bouwland, welke naast elkaar zijn gelegen achter in de Hei vlak bij de grens met Malden. Het lijkt me wel waarschijnlijk, dat deze naam, waarvan de oorspr. betekenis is "omheining, afgesloten ruimte", stamt uit de tijd, dat hier het bedoelde stuk, dat oorspronkelijk bosgebied was, in cultuur gebracht werd. Daarnaast kan ws. ook nog gedacht worden aan de betekenis "sluitboom", als we letten op de ligging van dit perceel zo vlak bij de grens met Malden (cfr. van Wijk 103).
137.	PARKSESTEEG, De (de parriksesteech)	Nieuwe naam voor een gedeeltelijk verharde weg, die loopt vanaf de grens met Heumen/Malden langs het Worsumse en Heische Broek tot aan de Sint Waldrickweg.
138.	PAS, De (de pas)	1713: Den Pas (R.A. Recht. Arch. Overas., Pr. v. Bezw.) Perc. weiland onder Sleeburg, dat in het noorden grenst aan de Wetering en in het westen aan de Veedijk of Kasteelsestraat. Of met de aanduiding "den paes" op blz. 55 van de bekende leenakte van 1677, welke ook door Schönfeld op blz. 18 van zijn Veldnamen wordt aangehaald, dat perceel wordt aangeduid is niet helemaal zeker. Pas zal hier oorspronkelijk wel betrekking hebben gehad op een stuk weiland, dat met veel laag hout begroeid was (cfr. Veldnamen I8 en vooral noot 79).
139.	PASSELEGT, De (de paasselécht)	Een perc. bouwland op Ewijk, dat gelegen is in een laagte (-legt), welke voorheen begroeid was met houtgewas.
140.	PEREBOOMSEKAMP, De (de péérenbómskamp)	1677: de Peerenboomse Camp (R.L. nr. 20b, blz. 59) 1684: Den Peerenboomscamp (R.A. Recht. Arch. Overas., Pr. v. Bezw.) Perc. weiland in het noorden grenzend aan de Schoonenburgseweg en in het westen aan de Rotsestraat. Als we letten op: ten eerste het al vroeg, en tamelijk veelvuldig voorkomen van deze naam en ten tweede op de ligging, n.l. vlak bij de grens met Nederasselt en bij het voormalige kasteel "Schoonenburg", dan lijkt het me niet onwaarschijnlijk, dat Pereboom- hier een volksmythologische vervorming is van per(re)boom = slagboom (cfr. vooral Opwijk nr. 1155).
141.	POEL, De (de poel)	1677: den Puell (R.L. nr. 20b, blz. 56) Boerderij met bijbehorend bouw- en weiland aan de rand van het "dorp" vlak bij de Ned. Herv. Kerk. Het weiland rond deze boerderij, dat ook thans nog omgeven is met een sloot, ligt tamelijk laag en was zeker in vroegere tijd vaak gelijk aan een moeras.
142.	POELSENHEUVEL, De (de poelsenheuvel)	1677: de Hoevell (R.L. nr. 20b, blz. 56) Een lichte bodemverheffing even ten noorden van de Poel aan de Garstkampsestraat, waarop thans een boerderij c.a. staat.
143.	POLDERS, De (de pólders)	1677: De Polders (R.L. nr. 20b, blz. 56) Enige perc. weiland op de uiterwaarde vlak bij de grens met Heumen. De naam heeft hier betrekking op de bodemgesteldheid; naast de hoger gelegen stukken treffen we lage stroken aan, die dan vaak onder water liepen.
144.	PUNT, De (de punt)	Naam van een enigszins spitstoelopend perc. boomgaard, dat gelegen is ten noorden van de Laagstraat en ten westen van de Poelsenheuvel. Ook een huis, dat hier opgebouwd is, draagt deze naam.
145.	RAKENBERG, De (de raakenbèèrich)	Hoge heuvel in het noorden grenzend aan het ven "De Uiversnest" en in het westen aan Wychen. Ook een heuvelrug onder Wychen, welke in het zuiden aan dit ven grenst heeft deze naam. Raken- = strook land langs een water (cfr. Waternamen 224)

146.	RANDWIJKSWAARD, De (de rantwiekswért)	1677: Randewicksweerd (R.L. nr. 20b, blz. 56) Perc. weiland op de uiterwaarde bij de grens met Heumen. Randewijck/Randtwijck = familienaam; uit de leenakte van 1677 blijkt, dat de boerderij de Heegt, waarbij dit stuk uiterwaarde (-waard) behoorde, door Mechteld van Randewijck van haar vader Hans Willem van Randewijck was gekocht (blz. 56).
147.	RIET, De (de riet)	Strook laaggelegen weiland op Worsum, waar de Heegtseveldweg gedeeltelijk doorheen loopt. Afgaande op de bodemgesteldheid en het gebruik van het lidwoord "de" mogen we wel stellen, dat we hier te doen hebben met riet = kleine waterloop, staand water, dat ook voorkomt als rijt, reet en rit (cfr. Moerman 188 en Waternamen 189).
148.	ROEDEN, De (de roeie)	Perc. bouwland in de Vogelzang. Roede = oude oppervlaktemaat; opmerkelijk is wel, dat we hier het meervoud hebben zonder verdere bepaling (cfr. Veldnamen 89).
149.	ROTH, Het (et rôt)	1677: het Rodt (R.L. nr. 20b, blz. 58) Boerderij met bijbehorend bouw- en weiland en boomgaarden op Ewijk dicht bij de grens met Nederasselt. Zoals ik in het Geografisch Overzicht al opmerkte, zal deze naam wel samenhangen met de ontginning van de bossen, die hier vroeger rond deze boerderij aangetroffen werden. Rot bij rode = gerooid stuk grond en dan ook in nauwe samenhang hiermee laag, vochtig land. Ook kan bij rot vaak gedacht worden aan de betekenis "onderdeel van een buurtschap of dorp", maar in het onderhavige geval lijkt me de eerste betekenis toch wel het meest voor de hand liggend. (Cfr. Perceelsnamen 26, Moerman 192 en van Wijk 109).
150.	ROTHSESTRAAT, De (de rôtsestraot)	Nieuwe naam voor de weg, die vanaf de Schoonenburgseweg langs het Roth loopt.
151.	SCHAAPSKAMP, De (de schòpskamp)	Perc. weiland op de Valenberg, waar men vroeger de schapen van de boerderij de Schatkuil liet grazen.
152.	SCHAAPSKOOI, De (de schòpskòj)	Boerderij op Worsum op de plaats, waar vroeger een schaapskooi van de Heegt was.
153.	SCHAAPSSTRAATJE, Het (et schòpströtje)	Binnenweg in de Vogelzang, waarlangs men vroeger de schapen naar hun graasgebieden bracht. Ook op de Valenberg ligt een dergelijke weg, welke eveneens met deze naam wordt aangeduid.
154.	SCHATKUIL, De (de schatkuul)	1697: de Schatkuil (R.L. nr. 20b, paragraaf 2, blz. 63) Boerderij op de Valenberg met bijbehorend bouw- en weiland. Schat- = kostbaarheid of oude landmaat; met het oog op de ligging van deze boerderij te midden van een gebied, dat zeker vroeger voor een groot deel met hei begroeid was, alsook gelet op de samenstelling met -kuil is het helemaal niet ondenkbaar, dat schat-hier een verkorting is van schadde = heiplag, welke bijzonder geschikt is als brandstof (cfr. Veldnamen 71).
155.	SCHATKUILSESTRAAT, De (de schatkuulsestraot)	Weg op de Valenberg, welke genoemd is naar de eraan gelegen boerderij de Schatkuil.
156.	SCHENSKENS, De (de schènskes)	1704: de Schenskens (R.A. Recht. Arch. Overas., Pr. v. Bezw.) 1705: de Schanskens (R.A. Recht. Arch. Overas., Pr. v. Bezw.) 1730: de Schanskes (R.A. Recht. Arch. Overas., Pr. v. Bezw.) Enige perc. weiland op de uiterwaarde. Schenskens = dislect. vorm van het diminutief meervoud bij schans; het is niet onmogelijk, dat hier zo vlak bij de Maas vroeger eens verdedigingswerken zijn geweest.
157.	SCHIETBAAN, De (de schietbaon)	Een strook bos ten oosten van de Sint Waldrickweg, waar de voormalige Vrijwillige Landstorm schietoefeningen hield.
158.	SCHILD, Het (et schilt)	1788: Het Kleine Schildje (R.A. Recht. Arch. Overas., Pr. v. Bezw.) Perc. bouwland bij de Schatkuil. Schild = schildvormige verheffing (cfr. Moerman 202).
159.	SCHOONENBERG, De (de schönembèerich)	In verschillende van de akten, welke door Scholten in zijn boek worden aangehaald, komt reeds de familienaam voor, b.v. in 1315 Otto van Schonenberg (blz. 233), in 1318 Hilla, Vrouw van Schonenberg (blz. 234) en in 1333 Herm. van Schonenberg. 1401: Schonenberch (R.L. nr. 21, blz. 64) 1697: Schonenburg (R.L. nr. 20b par.1, blz. 62) Vroeger naam van een adellijk kasteel, thans de naam voor de

		<p>buurtschap in het westen van het dorp, waar dit kasteel gestaan heeft.</p> <p>Zowel omdat het hier oorspronkelijk gaat om de naam van een kasteel alsook omdat de bodem hier nauwelijks een verhoging vertoont, zal het tweede element in eerste instantie wel als -burg bedoeld zijn, ook al is de plaatselijke uitspraak thans en blijkens de aangehaalde plaatsen ws. ook vroeger die van berg. Zie voor dit berg naast burg bij Meiberg.</p> <p>Schoonen- = bnw. schoon en hier wel speciaal "schoon van ligging".</p>
160.	SCHOONENBURGSEWEG, De (de schönembèèrchsewéch)	Nieuwe naam voor de grote weg, die loopt vanuit de kom van het dorp over de buurtschap Schoonenburg naar Nederasselt.
161.	SCHUURGRAAF, De (de schuurgraaf)	<p>1677: de Schuirgraeff (R.L. nr. 20b, blz. 57).</p> <p>Boerderij met bijbehorend bouw- en weiland te midden van het bosgebied even te noorden van de Loksheuvelseweg.</p> <p>In een akte uit 1318 blijkt, dat deze boerderij hier toen reeds bestond en als zodanig behoorde bij de abdij "Sint Waldrick" (zie voor deze akte, welke eigenlijk handelt over "de Egelmorter", op blz. 234 van het boek van Scholten).</p> <p>Wat de naam betreft, lijkt het mij gezien het bovenstaande wel heel waarschijnlijk, dat het hier oorspronkelijk ging om een nadere aanduiding van de bewoner van deze boerderij, welke aanduiding later in gebruik is geraakt voor de boerderij zelf.</p>
162.	SCHUURGRAAFPAD, Het (et schuurgraafpat)	Nieuwe naam voor een binnenweg, welke loopt vanaf de Loksheuvelseweg langs het Meeuwenven naar de Schuurgraaf.
163.	SINGELS, De (de singels)	Met deze naam wordt aangeduid de stroken met struikgewas aan weerszijden van de St Waldrickweg.
164.	SLEEBURG, De (de slibbèèrich)	<p>1677: Sleeberg (R.L. nr. 20b, blz. 55)</p> <p>1697: Sleburg (R.L. nr. 20b, blz. 60)</p> <p>Vroeger de naam van een voormalig adellijk kasteel en thans van een boerderij, die qua bouw en omgeving nog herinnert aan deze vroegere toestand; ook de buurtschap rond deze boerderij, welke slechts bestaat uit een drietal woningen en welke gelegen is tussen de Kasteelsestraat en de Garstkampsestraat ter hoogte van Worsum, draagt deze naam.</p> <p>Ook hier hebben we wat het tweede element betreft weer een duidelijk voorbeeld, waarin vorm en betekenis van berg en burg door elkaar gevloeid zijn, aangezien hier allerminst sprake is van een bodemverheffing.</p> <p>Slee- = ms. sleedoorn of de vrucht van deze sleedoorn?</p>
165.	SLEEBURGSESTRAAT, De (de slibbèèrchsestraot)	<p>1677: Sleebergse straat (R.L. nr. 20b, blz. 55)</p> <p>Binnenweg langs de Sleeburg, welke de Kasteelsestraat met de Garstkampsestraat verbindt.</p>
166.	SLEEHORST, De (de sleejhorst)	<p>Perc. weiland in het Broek.</p> <p>Sleehorst = een met sleedoornen begroeide bodemverheffing.</p>
167.	SLEUTEL, De (de sleutel)	<p>Perc. weiland in het Broek.</p> <p>Overdrachtelijke benaming naar de overeenkomst van vorm.</p>
168.	SLUISKAMP, De (de sluuskamp)	<p>1677: het Sluyskampken (R.L. nr. 20b, blz. 58)</p> <p>Perc. weiland in het Broek bij de sluis in de Wetering in de buurt van de Gaasselt.</p>
169.	SPELLINGSESTRAAT, De (de spèllingsestraot)	<p>1677: de Spellingsche straat (R.L. nr. 20b, blz. 58)</p> <p>Veldweg, welke midden door het Broek loopt.</p> <p>Spelling- = ms. een samenstelling in omgekeerde volgorde bij dingspel (rechtsgebied), zoals Schönfeld meent te zien in "den Speldinck (a. 1466)" onder Netterden. (Cfr. Veldnamen 137).</p>
170.	STALBURGKAMP, De (de stapperskamp)	<p>Thans naam van een boerderij in het zuiden van Worsum vlak bij de Valkstraat.</p> <p>Het is niet waarschijnlijk, dat de naam van deze boerderij oorspronkelijk is, omdat we éénmaal in de Leenaktenboeken (nr. 20b par. 2, blz. 63) in 1697 en verschillende malen in het Protocol van Bezwaar b.v. in 1719 als "den Stalburg" deze naam tegenkomen voor een perceel, dat behoorde bij de boerderij de Schatkuil en dat lag in het Broek bij de grens met Nederasselt. Een van mijn zegslieden meende zich inderdaad de naam "de Stapperskamp" te kunnen herinneren voor een perceel weiland in het Broek.</p>

		Ook de spelling van de gevonden plaatsen vertoont nogal wat verschillen, b.v. 1683: Stalburgcamp (Pr. v. Bezw), 1697: Stalburg (R.L. nr. 20b par. 2, blz. 63), 1742 Stappiskamp en 1749: Stapperscamp (beide Pr. v. Bezw.). Ws. is het eerste deel een eigennaam ? In een schenkingsakte uit 1347 komt wel de naam "Heinrich Stalbus" voor (cfr. Scholten, blz. 235).
171.	STARRENBOS, De (de starrenbós)	Naam van een kleine buurtschap, welke bestaat uit een vijftal huizen, gelegen aan de Garstkampsestraat tussen de kom van het dorp en de buurtschap Worsum. Vooral ook omdat geschreven vormen verder ontbreken is deze naam erg duister. Ws. was hier rond de Gartstkampsestraat vroeger wat bos, waar enige veldwegen, zoals het Duister Straatje, in de vorm van een ster bij elkaar uitkwamen (cfr. Herne nr. 955 en Noorderwijk nr. 1084).
172.	STENENBRUG, De (de steenebröch)	Brug onder de Kasteelsestraat over de Wetering, die voor het grootste deel uit stenen is opgetrokken.
173.	STEEG, De (de steech)	Perc. weiland op de Valenberg bij de Schatkuil. Hier wel zo genoemd naar een erbij gelegen landweg.
174.	STEENKAMP, De (de stinkamp)	1677: De Steenkampkens (R.L. nr. 20, blz. 54) Oorspr. een strook bouw- en weiland aan de Garstkampsestraat, waar naderhand een boerderij o.a. is gebouwd. Steen- heeft hier betrekking op het tamelijk veelvuldig voorkomen van stenen in de bodem.
175.	STOKBERG, De (de stökbèèrich)	Heuvelrug even ten oosten van de Heische Hof aan de rand van het bosgebied. Voor stok- zie hieronder.
176.	STOKHORST, De (de stökhòrst)	1697: De Stockhorst (R.A. Recht. Arch. Overas., Pr. v. Bezw.) Boerderij met bijbehorend bouw- en weiland midden in het Worsums Broek. Stok- = mnl. stoc = boomstam, staak; -horst heeft hier duidelijk de betekenis van "stuk hoger gelegen grond, begroeid met laag hout, staken (stok!).
177.	STRAATKAMP, De (de straotkamp)	1719: 't Straetcampken (R.A. Recht. Arch. Overas., Pr. v. Bezw.) 1756: de Straetkamp (R.A. Recht. Arch. Overas., Pr. v. Bezw.) Perc. weiland in het Broek aan de Kasteelsestraat tegenover het Kasteel.
178.	STUK, Het (et stuk)	Perc. bouwland bij de Klef dichtbij de grens met Heumen.
179.	TEMPEL, De (de tèmpele)	1726: de Tempelsen Hoff (R.A. Recht. Arch. Overas., Pr.v. Bezw.) Boerderij met bijbehorend, bouw- en weiland ten zuiden van het dorp aan de dijk gelegen. Vroeger was hier bij die boerderij een veerpont over de Maas. Bij gebrek aan gegevens is moeilijk te zeggen of we hier met een oude boerderij te doen hebben, maar de ligging zo vlak bij de Maas doet het wel vermoeden. Wat de naam betreft lijkt het mij waarschijnlijk, dat we hier met een latere benaming te maken hebben, welke ws. samenhangt met de bouw van deze boerderij.
180.	TEMPELSTRAAT, De (de tèmpelestraot)	Verharde weg, die loopt vanaf het kruispunt bij de Ned. Herv. Kerk tot aan de Tempel.
181.	TEMPELSWAARDJE, Het (et tèmpele swértje)	1726: De Wij van de Tempelsen Hoff (R.A. Recht. Arch. Overas., Pr. v. Bezw.) Perc. weiland op de uiterwaarde, dat behoort bij de Tempel.
182.	UIVERSNEST, De (den uiversnést)	Groot ven in het noorden van het bosgebied bij de grens met Wychen. Thans worden in en bij het ven geen ooievaars meer aangetroffen, vroeger blijkens de naam wel.
183.	VALENBERG, De (de vaolenbèèrich)	1669: Valenbergse lant (R.A. Recht. Arch. Overas., Pr. v. Bezw.) 1700: den Valenbergh (R.A. Recht. Arch. Overas., Pr. v. Bezw.) Oorspronkelijk was dit de naam van een boerderij, maar later is het de naam geworden van een buurtschap rond deze boerderij, welke buurtschap gelegen is ten noorden van het Broek aan de rand van het bosgebied. De naam is wel duidelijk, als we bedenken, dat de bodem hier, welke nogal heuvelachtig is, vroeger voor het grootste deel met heide begroeid was. Vergelijk de naam "de Valendries" onder

		Wychen!
184.	VALK, De (de vallik)	1737: de Valck (R.A. Recht. Arch. Overas., Pr. v. Bezw.) Perc. bouwland aan de Valkstraat. Uit de leenakte uit 1677 is sprake van de "Kleinen Vallickcamp" en de "Grooten Fallickcamp", waarvan het echter niet nauwkeurig is na te gaan, waar deze precies lagen, maar in ieder geval toch wel in de buurt van de huidige Valkstraat. Er wordt verondersteld, dat er in vroegere tijd reeds verscheidene huizen stonden aan de Valkstraat, al zijn er geen duidelijke bewijzen voor. Wat de oorspr. vogelnaam valk betreft, deze komt reeds vroeg als persoonsnaam en vooral ook in Gelderland als huisnaam veelvuldig voor. Daarom lijkt het mij niet uitgesloten, dat Valk hier voorheen de naam van een boerderij was.
185.	VALKSTRAAT, De (de vallikstraat)	1677: de Fallyckstraat (R.L.nr. 20b, blz. 56) Grote weg vanaf de kom van het dorp tot aan de grens met Heumen. Voor de verklaring van het eerste deel zie hierboven.
186.	VEEDIJK, De (de véddiek)	1677: de Veedijck (R.L. Nr. 20b, blz. 54) Hoewel deze straat bij de nieuwe straatnaamgeving officieel de naam de Kasteelsestraat heeft gekregen, wordt de naam "de véddiek" toch ook nog wel gehoord. De betekenis is duidelijk, als we weten, dat deze weg de oostelijke begrenzing vormt van het Broek, waarlangs men het vee van en naar de afzonderlijke percelen in het Broek brengt.
187.	VELUWE, De (de vëlling)	Perc. weiland op de uiterwaarde bij de grens met Nederasselt. Vooral vanwege de plaatselijke uitspraak werd me pas bij lezing van de "Namen Betuwe en Veluwe", waar op bladzijde 1 en 4 gesproken wordt van de Veluwe's onder Over- en Nederasselt, duidelijk, dat deze uitspraak een verbastering moest zijn van Veluwe. Hierdoor ben ik niet meer in staat geweest na te gaan of deze naam in oude aktes voorkomt, iets wat voor deze naam toch wel belangrijk is. Ik sluit me daarom maar aan bij hetgeen door Prof. Edelman mede namens Mevr. Edelman-Vlam over deze naam is gezegd en waarop ik in Hoofdstuk VI nog even hoop terug te komen.
188.	VERMURMER, De (de vermörmer)	Perc. weiland in het Broek. Vermurmer bij het werkwoord vermurwen; ws. een volkshumoristische benaming, welke samenhangt met de bodemgesteldheid.
189.	VINKENSTRAAT, De (de vinkestraat)	Nieuwe naam voor een straat in de nieuwe woonwijk ten noorden van de Hoogstraat.
190.	VISSERSWAARD, De De visserswért)	1677: Fissersweerd (R.L. nr. 20b, blz. 59) Perc. weiland op de uiterwaarde bij de grens met Nederasselt. Visser- = eigennaam of naam van het beroep (cfr. Veldnamen 79 met noot 95).
191.	VISSERSWEI, De (de visserswei)	Perc. weiland op de uiterwaarde aan de Maas bij de grens met Heumen. Ws. een jongere naam, al is het niet onmogelijk, dat met de vermelding van "Visserskampke" in 1697 (R.L. nr. 20b, blz. 60) reeds dit perceel bedoeld wordt. Visser- = wel het beroep.
192.	VLONSHEUVEL, De (de vlónsheuvel)	1677: den Vlonshoevell (R.L. nr. 20b, blz. 56) Perc. bouwland ten zuiden van Worsum aan de Valkstraat. Er is hier, waar zeker in vroegere tijden bos geweest is, sprake van een nauwelijks waarneembare bodemverheffing. De betekenis van Vlon(s)- erg onduidelijk; ws. is Vlonshoevel een volkshumoristische benaming, waarvan de betekenis dan zou zijn "heuvel, zo groot als een vlo" en waarbij vlon- een verbastering van vlo (dialect. Vløj) is.
193.	VLOTKAMP, De (de vlótkamp)	1705: De Vlotkamp (R.A. Recht. Arch. Overas., Pr. v. Bezw.) Perc. weiland in het Broek bij de Zandberg. Vroeger stond dit weiland vaak onder water (cfr. vlot als znw. en bnw. bij vloten = drijven, stromen).
194.	VOGELZANG, De (de voogelzang)	Naam van een kleine buurtschap bij de grens met Heumen, waar vroeger nogal wat bos en kreupelhout was. Bij deze naam, die wel van jongere datum is, zullen we in eerste instantie moeten denken aan de poëtische betekenis "bosrijk oord, waar de vogels zingen" (cfr. N.G.N. VII, blz. 109-130).

195.	VOSSenkAMP, De (de vóssekamp)	Perc. weiland in het Broek bij de Gaasselt. Vossen- = mv. bij vos (diernaam).
196.	VOSMAAS, De (de vósmaos)	1685: Vosmaas (R.A. Recht. Arch. Overas., Pr. v. Bezw.) Perc. weiland op de uiterwaarde ter hoogte van Ewijk. In deze wel enigszins merkwaardige samenstelling zal Vos- wel de familienaam zijn, welke familie de bezitter was van dit perceel bij de Maas.
197.	VOZE VEN, Het (et vooze vén)	Klein ven in het noorden van het bosgebied. Voos = schijnvol, heel wat lijkend.
198.	WAAI, De (de waoj)	1715: de Waay (R.A. Recht. Arch. Overas., Pr. v. Bezw.) Een nu bijna dichtgegroeide waterplas op Ewijk vlak aan de dijk, welke overduidelijk herinnert aan een vroegere dijkdoorbraak.
199.	WAARDJES, De (de wértjes)	1677: de Weertyens (R.L. nr. 20b, blz. 59) Enige perc. weiland bij de grens met Nederasselt. Waardjes = diminutief meervoud bij waard, dat onder Overasselt tamelijk weinig voorkomt ter aanduiding van buitendijks gelegen percelen.
200.	WAL, De (de wal)	Strook grasland langs de Meer op Worsum.
201.	WALDRICKWEG, De Sint (de sint waldrikwéché)	Nieuwe naam voor het gedeelte van de grote weg naar Nijmegen vanaf het kruispunt vooraan in het bosgebied tot aan de grens met Hatert. Vlak bij het kruispunt, waar deze weg begint, ligt op korte afstand hiervan de bekende ruïne "Sint Waldrick", welke nog een overblijfsel is van het klooster, dat hier door de Benediktijnerabdij van St. Valery-sur-la-Mer of St. Valery-sur-Somme in Picardië gesticht werd.
202.	WEESGAT, Het (et weesgat)	Perc. weiland in het Broek aan de Spellingsestraat en de Wetering. Vermoedelijk heeft dit perceel eens behoord aan het Weeshuis te Nijmegen (vgl. nr. 1).
203.	WEIBENDE, De (de weibènde)	Perc. weiland in het Broek. De grote moeilijkheid bij deze naam is, dat we in de geraadpleegde archieven enige plaatsen zijn tegengekomen, waarvan het echter niet helemaal zeker is of hiermee inderdaad dit perceel bedoeld wordt. Deze plaatsen zijn dan: 1355: "dat Wybenic" (Scholten, blz. 235) 1677: de Broeckbenden (R.L. nr. 20b, blz. 54) 1716: De Webeemde (R.A. Recht. Arch. Overas., Pr. v. Bezw.) 1728: De Weybeemde (R.A. Recht. Arch. Overas., Pr. v. Bezw.) Uit de laatste twee aangehaalde plaatsen blijkt m.i. toch wel, dat het tweede element –beemd is, dat echter in een grote strook langs de Duitse grens meestal verschijnt in vormen met n (bende, bent, bant); vgl. Duitse bände. De oorspr. betekenis van dit –bende (beemd) is hier ws. ook wel geweest "afgeperkte ruimte, bestemd voor hooiland, dat tot het algemene bezit behoorde". (Cfr. Veldnamen 13/14, perceelsnamen 16 en H.C.T.D. XIX, 220 vlg.). De samenstelling met wei, welke ook wel enigszins merkwaardig is, zou er op kunnen wijzen, dat de oorspr. betekenis hier al vroeg secundair is geworden of dat dit perceel al vroeg de bestemming van weiland heeft gekregen.
204.	WEIBOS, De (de weibós)	1697: Den Weybos (R.A. Recht. Arch. Overas., Pr. v. Bezw.) Perc. bouwland ten zuiden van Worsum aan de Valkstraat. Ook bij de naam van dit perceel, waar thans geen bomen of struikgewas meer aangetroffen wordt, herinnert het tweede element aan de vroegere gesteldheid van de bodem (vgl. ook nr. 7). Wei- is hier wel een bepaling, die aangeeft, welke de oorspr. bestemming van dit vroegere bosgebied is geweest. Opvallend is wel, dat er in Overasselt praktisch geen namen zijn gevonden, waarin het bestanddeel weide duidelijk de oorspr. betekenis heeft. Wel zijn er een aantal jongere namen, die samengesteld zijn met wei, zoals b.v. nog twee namen, welke elders niet vermeld zijn, nl. de Bekkerswei en de van Raay'swei, welke samengesteld zijn met de naam van de bezitter.
205.	WETERING, De (de wéttering)	1677: de gemeine wetering (R.L. nr. 20b, blz. 54) Afwateringssloot, die loopt vanaf de grens met Heumen even ten

		zuiden van het bosgebied en vanaf de Kasteelsestraat midden door het Broek in de richting van het gemaal onder Balgoy. In een akte uit 1318 is er al sprake van deze afwateringssloot (cfr. Scholten, blz. 234).
206.	WETERINGSKAMPJE, Het (et wètteringskèmpke)	1677: Het Weteronghcampken (R.L. nr. 20b, blz. 57) Perc. weiland aan de Wetering ten noorden van de Hamelberg. Vgl. noot 18 op blz. 120 van Veldnamen.
207.	WETERINGSKAMPJE, Het (et wètteringskèmpke)	1697: weteringskampken (R. L. nr. 20b par. 2, blz. 63). 1719: Weteringskampke (R.A. Recht. Arch. Overas., Pr. v. Bezw.) Perc. weiland in het Broek aan de Wetering
208.	WEVER, De (de wééver)	1653: De Wever (R.A. Recht. Arch. Overas., Pr. v. Bezw.) 1709: De Weverscamp (R.A. Recht. Arch. Overas., Pr. v. Bezw.) Perc. bouwland ten zuidoosten van Worsum aan de Valkstraat. Vooral uit de aangehaalde plaats uit 1709 mogen we concluderen, dat Wever de naam van het beroep is.
209.	WILHELMINAPLEIN, Het (et wilhèlmienaplein)	Plein in de kom van het dorp, waar destijds de Wilhelminaboorn geplant werd.
210.	WOLVENNEST, De (de wólvennést)	Strook grond langs het bos in het Worsums Broek bij de Stokhorst. In vroegere tijd zullen hier wel wolven gehuisd hebben.
211.	WORSUM (wórssem)	Buurtschap ten noordoosten van de kom van het dorp. Bij de bespreking van de Geldersche Plaatsnamen in N.G.N., dl. III worden bij deze naam twee plaatsen uit het Oorkondeboek van Sloet aangehaald, nl., "allodium de Worroime" uit 1154/11 en "castrum de Woromme" uit 1155 (beide nr. 301, blz. 292), waarvan het echter niet helemaal zeker is, dat deze plaatsen inderdaad betrekking hebben op de huidige buurtschap. Dat de naam al oud is, blijkt uit verschillende akten, welke door Scholten in zijn boek aangehaald worden, b.v. uit 1333 "Giselmar van Worssem", uit 1335 "den grauwen Monnik van Worssem", 1347 "in Worssem" (alle blz. 235) en ± 1550 "de Monnickhof genaamd Worsum" (blz. 236). Uit de akten in het boek van Scholten mogen we wel opmaken dat deze naam hoogstwaarschijnlijk nauw verbonden is geweest met het daar al vroeg gevestigde klooster of althans onderdeel van een klooster de "Munnikhof". Het is wel waarschijnlijk, dat we met een oorspr. heem (heim/em/um)- naam te doen hebben, waarbij Wors- een verbastering van een persoonsnaam kan zijn, hoewel het ook niet uitgesloten is Wors- te beschouwen als een bijvorm van mnl. wers = o.a. kwaad, slecht.
212.	WORSUMSE BROEK, Het (et wórssemse broek)	1677: het Worsomsen broeck (R.L. nr. 20b, blz. 57) Een tamelijk groot gebied met bouw- en weiland, laag van ligging, ten noordern van de Hei aan de grens met Malden. De nadere bepaling Worsumse is hier geen kwestie van ligging, maar hangt samen met het feit, dat de grond hier als gemeenschappelijk bezit vroeger toebehoorde aan de bewoners van de buurtschap Worsum.
213.	WORSUMSE HOF, De (de wórssemse hof)	1697: den Worssumsen Hoff (R.A. Recht. Arch. Overas., Pr. v. Bezw.) Boerderij met bijbehorend bouw- en weiland op Worsum. Of Hof hier inderdaad betrekking heeft op een woning, die als middelpunt fungeerde van een vroegere ontginning hier, valt toeh te betwijfelen. Ws. is het een benaming uit latere tijd.
214.	WORSUMSEWEG, De (de wórssemsewéché)	Nieuwe naam voor de grote weg over Worsum.
215.	WIJNHAMELS, De (de wienhaamels)	Twee perc. weiland (de Grote en kleine....) op de uiterwaarde. 1732: de Wijnhamels (R.A. Recht. Arch. Overas., Pr. v. Bezw.) 1755: De Grote en klijne Wijnhamels (R.A. Recht. Arch. Overas., Pr. v. Bezw.) Ws. gaat er achter deze merkwaardig samengestelde naam een eigennaam schuil. Of zullen we moeten denken aan een woord, dat gevormd is naar analogie van wijnschimmel = wijnkleurig schimmelpaard?
216.	ZANDBERG, De (de zaantbèèrich)	Een zandheuvel op de Valenberg aan de grens met het Broek bij de grens met Wychen. Het is begrijpelijk, dat een zanderige verhoging aan de rand van het uitgestrekte broekgebied opvalt en als zodanig een aparte naam kreeg.

217.	ZES AKKERS, De (de zés akkers)	Een groot stuk bouwland op Ewijk, dat sedert kort de bestemming heeft gekregen gedeeltelijk als sportveld en gedeeltelijk als bouwterrein. Aanvankelijk bestond dit stuk uit zes verschillende akkers, welke vroeger behoorde bij de boerderij de Molenberg.
218.	ZES MORGEN, De (de zés mèèrge)	1701: De Ses Mergen (R.A. Recht. Arch. Overas., Pr. v. Bezw.) Perc. weiland op de uiterwaarde bij de grens met Nederasselt. Aanduiding naar de oorspr. grootte van het perceel.
219.	ZILVERBERG, De (de zilver bèèrich)	Heuvelrug op Ewijk even ten zuiden van de kom van het dorp. Zilver- : aanduiding van de kleur van het zand, waaruit deze heuvelrug bestaat.
220.	ZILVERBERGWEG, De (de zilverbèèrichwéch)	Nieuwe naam voor de weg, die loopt over Ewijk langs de Zilverberg.
221.	ZOMP, De (de zómp)	1676: de Somp (R.A. Recht. Arch. Overas., Pr. v. Bezw.) Boerderij op Ewijk, welke op haar beurt genoemd is naar het erbij behorend bouw- en weiland, dat gelegen is even ten oosten hiervan tussen Valkstraat en dijk. Zomp = van de oorspr. betekenis "drassige, moerassige grondplek" is niet veel meer over, maar wel is de bodem hier duidelijk lager dan de omgeving (Cfr. Veldnamen, 42).
222.	ZOMPSE WAARD, De (de zómpse wért)	1750: De Sumse Weyde (R.A. Recht. Arch. Overas., Pr. v. Bezw.) Perc. weiland op de uiterwaarde ter hoogte van de kom van het dorp, dat behoorde bij de Zomp.
223.	ZWIPPERDONK, De (de zwipperdónk)	1677: de Swipperdonck (R.L. nr. 20b, blz. 54) Strook grond op Schoonenburg aan de Schoonenburgseweg, dat nog voor het grootste deel met houtgewas begroeid is en waar later een huis op gebouwd is. Wat het element donk- betreft, over het algemeen is de betekenis hiervan "sanderige opduiking uit een moeras", maar daarnaast zijn er toch ook verschillende voorbeelden bekend waarin het de betekenis heeft van "laagte" (cfr. Veldnamen 12 en 27 en Rosendaal blz. 43). Het opvallende van dit stuk grond is, dat het gelegen is aan de rand van het Broek en dat het van ouds met houtgewas is begroeid geweest. Van een uitgesproken verhoging kan hier echter niet gesproken worden. Zwipper- : erg vaag, ms. Onomatopoëtisch ?
224.	ZWIPPERDONKSESTRAATJ E, Het (et zwipperdónksströtje)	1697: 't Swipperdonks straetjen (R.L. nr. 20b par. 2, blz. 63) Veldweg, lopend langs de Zwipperdonk.